

Kempton, Nr. 263/1051/

Ketvirtadienis, 1948. XI. 18

- MŪSŲ KAIMYNAI LATVIAI šiandien švenčia 30 metų sukaktį nuo Latvijos nepriklausomybės paskelbimo. Ši šventė brangi ir mums, lietuviams. Latvių ir lietuvių tautas nuo senų senovės jungia kraujo giminytė: esame tie patys aisčiai, arba baltai, nes čia su III amžiuje kryžiuočių sunaikintais senprūsiais esame išaugę iš to paties tautinio kamieno tūkstančio metų būvyje. Ir abiejų tautų istorija paženklinta skaudžiais pergyvenimais ir nepaliojamosiomis kovomis dėl laisvės. Latviai net 700 metų išliko gyvi atėjūnų, ypač vokiečių ir rusų, priespaudoje, kol 1918 m. lapkričio 18 d. paskelbė savo nepriklausomą valstybę. Pagaliau dabar vienodas abiejų tautų likimas mus grūdina ir skatina su tokiu pat atsparumu, kaip praeityje, ir vieningomis pastangomis siekti savo didžiojo tikslo - nepriklausomybės ir laisvės. Kemptene gyvenantieji latviai tremtiniai šventės proga šiandien 15 val. miesto teatre rengia iškilmingą savo didžiosios sukakties paminėjimą, į kurį pakvietė ir mūsų komitetą. Nors teatro salėj ribotas vietų skaičius, bet norintieji gali nuvykti į minėjimą.

- VAIKŲ DARŽELIS šiandien 18 val. II bl: III aukšt. 117 kamb. šaukia darželį lankančių vaikų tėvų susirinkimą. Susirinkimą kviečia tėvų komitetas darželio patalpų reikalui aptarti. Tėvų dalyvavimas būtinas.

- IRO PER MÜNCHENO RADIJĄ vakar pranešė, kad nuo spalio 31 iki lapkričio 14 d: iš amerikiečių zonos emigravo 1562 DP, daugiausia lenkų, lietuvių, latvių, vengrų ir kt., iš jų 403 Venecuelon, 627 Belgijon, 191 Kanadon, 302 į JAV ir kt. IRO amerikiečių zonoje gavusi 170 patefono plokštelių anglų kalbą mokytis. Į Norvegiją išvyko 68 čekės su 23 vaikais. Per spalio mėn. amerikiečių zoną paliko 9462 DP, išvykdami į 18 kraštų, daugiausia į Kanadą - 3535, į JAV - 933, į Australiją 500 ir kt. DP apranga siuvama Ingolstadto DP stovykloje, kur dirba 130 žmonių tą darbą. Bad Kissingene vakar buvusi DP spaudos konferencija, kur tarp kitko IRO pareigūnė amerikietė painformavusi apie pirmojo DP transporto išvykimą į JAV. Buvę ašarų išlydint, buvę ir sutinkant. Amerikos krante prisistatę net 180 fotografų.

- SEKMINGA SAVAITĖ IRO veiklai Italijoje esanti ši savaitė, kuria iš Italijos išvyksta 2840 DP įvairių tautybių ir įvairiomis linkmėmis, būtent: į Argentiją 800; į Angliją 90 moterų tekstilės pramonei, į Kanadą 700, į Australiją 900, dar į Kanadą sekmadienį 150 ir 200 mahometonų DP į Turkiją. /BBC-D/

- PANAŠIOMIS NOTOMIS JAV, D. Britanija ir Prancūzija vakar atsakė į Dr. Evatt ir gen. sekr. T. Lie iš JT išleistąjį atsišaukimą, kuriuo keturios didžiosios valstybės raginamos tuojau tiesioginėmis derybomis taikingai spręsti Berlyno kiviščą. Notose konstatuojama, jog Berlyno blokada kaip buvo, taip tebėra kliūtis tokioms deryboms. Vakariečiai negali tartis spaudžiami rusų blokados. Be to, pareiškiamas, jog Berlyno klausimas gali būti tiksliausiai sprendžiamas per PST, kurios darbotvarkėn jis jau pateiktas. Dėl užvakar gautosios sovietų atsakymo notos sakoma, jog ji nei priimanti, nei atmetanti atsišaukimo. Sovietai visai neužsimena savo notoje apie Berlyno blokadą, nei apie PST pirmininko pareigas einančio Dr. Bramuglia pastangas. "Manchester Guardian" Sov. Rusijos elgesį dėl Berlyno kiviščo laiko manevru: Sov. Rusija norinti parodyti kokią ji stipri, kad ban-

do priversti su ja tartis. Gavę keturias atsakymo notas, Dr. Evatt ir T. Lie, nieko nelaukdami, vėl išleido naują atsišaukimą, kuriuo pareiškama, kad toliau būsia bandoma spręsti klausimą, ieškant tokios formos, kuri visiems būtų priimtina. Girdi, iš visų notų aiškėja noras sureguliuoti Berlyno klausimui. Prašo, kad keturios didžiosios valstybės aktingai ir neapsiribodamos remtų Dr. Bramuglios pastangas. Londoniškis korespondentas pažymi, jog Berlyno klausimas stovi, kur stovėjęs. Rusų tikslas, atrodo, esąs ne spręsti klausimą, bet vakariečius iš Berlyno išvaryti. Dr. Bramuglia vakar turėjęs ilgą pasikalbėjimą su Višinskiu ir neutraliesiems PST nariams parengęs naują pasiūlymą: įvedant visam Berlynui vieną valiutą, tuo pačiu metu panaikinti blokadą. /BBC-D, Stgt/

- DĖL KARINĖS POLICIJOS sudarymo sovietų zonoje iš vokiečių karo belaisvių, vadovaujant buv. aukštiesiems vokiečių karininkams; vakar britų Žem. Rūmuose iškeltas klausimas, teiraujantis, ką britų vyriausybė dėl to žada daryti. Užs. reik. vicemin. Mayhew atsakęs, jog britų vyriausybė dėl to dar nieko nedariusi, bet turinti teisę ateityje reaguoti Maskvoje, nes tokios policijos sudarymas prieštarauja Potsdamo susitarimui. /BBC-D/: Nuo gruodžio 1 d., marš. Sokolovskio potvarkiu, sovietų zonoje ir jų sektoriuje Berlyne įvedami gyventojams nauji asmens liudijimai. Be jų nebūsia galima niekam ižengti į sovietų sektorių ir zoną, o nesilaikantiems nuostato gresianti 150 markių bauda. Tuo būdu rusų okupuota Vokietijos sritis vis labiau izoliuojama. /BBC-D/

- GEN. DE GAULLE KRITIKUOJA JAV ir D. Britanijos planą, pagal kurį Ruhro anglių ir plieno pramonė rengiamasi perduoti į vokiečių rankas. Kalbėdamas spaudos atstovams, generolas pareiškęs, jog tai sunkiausių pasekmių duodąs šio šimtmečio nutarimas. JAV ir D. Britanija bandančios atstatyti Vokietijos Reichą, kuris anksčiau ar vėliau galės susijungti su Sov. Rusija ir eiti prieš Vakarus. Juk, girdi, Hitleris nesunkiai priėjęs prie susitarimo su Sov. Rusija. Vokietijos problema spręstina Vakarų Europos unijos apybrėžomis. Generolas pasisakęs ir prieš Vakarų unijos gynybos paktą dabartine forma. Jo nuomone, reiktų sudaryti visą pasaulį apimančią strateginę tarybą, į kurią įeity JAV prezidentas, D. Britanijos ir Prancūzijos min. pirmininkai. Militarinis centras turėtų būti ne Anglijoje, nes Europos gynyba esanti visų pirma Prancūzijos gynyba. Generolas numato tris gynybos operacijų sritis: už Europos ir šiaur. Afrikos gynybą turinti būti atsakinga Prancūzija, už Art. Rytų - D. Britanija ir už Tol. Rytų bei Ramiojo vandenyno gynybą - JAV. Liesdamas vidaus padėti, generolas pareiškė, jog jo partija nesidėsianti į dabartinę vyriausybę, kurios darbus jis smerkia ir reikalauja naujų rinkimų. Vak. Prancūzijos parlamente komunistų atstovas atsakė į vid. reik. min. Moch kaltinimus, užvakar komunistams padarytus dėl streikų. Komunistas puolęs, kad policija brutaliai elgusis su streikininkais, o vid. reik. ministerį išvadinęs tiesiog profesionalu melagiu. ~~Posėdyje~~ Posėdyje dėl to įvykusios audringos scenos; ir parlamento pirm. Herriot turėjęs nutraukti. Komunistinė prof. sąjunga ateinantį pirmadienį šaukia Prancūzijos uostų darbininkus į generalinį streiką neribotam laikui. Prancūzijos vyriausybė reikalaujanti iš parlamento įgaliojimo kovai prieš sabotажą ir terorą krašte. Esą norima panaikinti komunistų parlamentarų imuniteto teisę. /BBC-D, Stgt, Bero, Mohn/

- VAŠINGTONAN JAV SUGRĮŽO JAV gynybos min. Forrestal, kuris spaudos atstovams pareiškęs, jog JAV militarinės pagalbos teikimas Vakarų Europai esąs esminės reikšmės. Šiandien ministeris vyksta į Floridą, kur painformuosias prez. Trumaną apie savo išpūdžius iš Europos, liesdamas ir Atlanto pakto reikala. /ALP/

- VĖL SOPHOULIS sudaro vyriausybę Graikijoje. /BBC-D/